

Sy / JMA

Kaupunginhallitus
Hallintokeskus
Kirjaamo
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Khs dnro	2004-2718/005
Stn dnr	
Saap./Anl.	11-01-2007
	KH

HELSINGIN VANHUSNEUVOSTON TOIMINTA- JA TALOUSKERTOMUS
KAUDELTA 2005 – 2006

Ohessa kaupunginhallitukselle lähetetään Helsingin kaupungin vanhusneuvoston toiminta- ja talouskertomus kaudelta 2005 – 2006 sekä evästyksset seuraavalle kaudelle 2007 – 2008.

Vanhusneuvoston puolesta

XX
XX

Hanna-Leena Nuutinen
Vanhusneuvoston sihteeri

Postiosoite	Sihteeri	Puhelin	Faksi
Helsingin vanhusneuvosto	Hanna-Leena Nuutinen	09 310 42 662	09 310 42504
S-info	Helsingin terveyskeskus	050 360 95 87	
PL 7121	PL 6000		
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	00099 HELSINGIN KAUPUNKI		
vanhusneuvosto@hel.fi	hanna-leena.nuutinen@hel.fi		
www.hel.fi/vanhusneuvosto			

HELSINGIN VANHUSNEUVOSTON TOIMINTA- JA TALOUS- KERTOMUS KAUELTA 2005 – 2006 SEKÄ EVÄSTYKSET SEURAAVALLE KAUELLE 2007 - 2008

1. Toiminnan painopisteet

Helsingin vanhusneuvosto on Helsingin kaupungin ja sen alueella toimivien vanhusjärjestöjen pysyväisluonteinen yhteistyöelin. Kausi 2005 – 2006 oli vuonna 1998 perustetun vanhusneuvoston viides toimintakausi. Ensimmäinen toimikausi oli yksi-vuotinen ja vuodesta 1999 kaudet ovat olleet kaksivuotisia.

Kaudellaan 2005 – 2006 vanhusneuvoston toiminnan painopisteitä olivat:

- Helsingin vanhuspalveluohjelman 2006 – 2009 laatimiseen osallistuminen
- Tutustuminen vanhuspalveluja antavien laitosten tiloihin ja toimintaympäristöön sekä tilojen ja varustuksen parantamiseen vaikuttaminen
- Iäkkäiden omaishoitajien tilanteeseen paneutuminen
- Ikääntyneiden maahanmuuttajien palveluihin vaikuttaminen
- Yhteistyö ja verkostoituminen seuraavien tahojen kanssa:
 - o Helsingissä toimivat eläkeläisjärjestöt ja muut ikäihmisten asioissa aktiiviset tahot
 - o Pääkaupunkiseudun (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen) vanhusneuvostot
 - o "Kuusikkokuntien" (Helsinki, Espoo, Vantaa, Turku, Tampere, Oulu) vanhusneuvostojen yhteistyön käynnistäminen
 - o Eestin vanhusjärjestöjen tukeminen.

2. Jäsenet

Vanhusneuvostoon kuuluivat seuraavat kaupunginhallituksen (KHS 14.2.2005) kaudelle 2005 - 2006 nimeämät henkilöt:

Helsingiläisiä vanhusjärjestöjä edustavat jäsenet:

Pirkko Aro, Kotien Puolesta Keskusliitto ry.
Anneli Dahlberg-Lahtinen, Helsingin Kansallinen Senioripiiri ry.
Antti Henriksson, Eläkeläisten Helsingin aluejärjestö ry.
Aila Jokinen, Helsingin Vanhustyönyhdistys ry.
Majlis Kvist, Svenska Pensionärsförbundet rf.
Ylermi Runko, Helsingin Rintamamiesveteraanit ry.
Eero Viikari, Eläkkeensaajien Keskusliiton Helsingin Piiri ry.

Postiosoite

Helsingin vanhusneuvosto
S-info
PL 7121
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
vanhusneuvosto@hel.fi
www.hel.fi/vanhusneuvosto

Sihteeri

Hanna-Leena Nuutinen
Helsingin terveystakeskus
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hanna-leena.nuutinen@hel.fi

Puhelin

09 310 42 662
050 360 95 87

Faksi

09 310 42504

Kaupungin luottamushenkilöjäsenet:

Elina Castrén (ero 1.4.2006 alkaen, KHS 3.4.2006, 504 §)

Brita Heikkilä

Esa Laakso

Tuulikki Lahtinen (nimitys 1.4.2006 alkaen, KHS 3.4.2006, 504 §)

Ritva Sänkiaho

Erkki Vauramo

Kaupungin virastoja edustavat jäsenet:

Mirja Ahti, liikunnanohjaaja, liikuntavirasto

Tarja Kivekäs, sosiaali- ja lähityön päällikkö, sosiaalivirasto

Hannele Koli-Siiteri, aluerehtori, suomenkielinen työväenopisto

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, terveyskeskus

Pirjo Tujula, projektipäällikkö, rakennusvirasto.

Kaupunginhallituksen määräämänä vanhusneuvoston puheenjohtajana toimi Brita Heikkilä, joka pystyi osallistumaan vain kolmeen kevätkaudella 2005 pidettyyn vanhusneuvoston kokoukseen. Vanhusneuvoston valitsemana varapuheenjohtajana toimi Antti Henriksson, joka hoiti puheenjohtajan tehtävän kaksivuotiskauden loppuun. Vanhusneuvoston sihteerinä toimi terveyskeskuksen toimitusjohtajan tehtävään kaudelle 2005 -2005 nimeämänä erityissuunnittelija Hanna-Leena Nuutinen.

3. Tehtävät

Helsingin kaupungin vanhusneuvoston toimintasäännön 2 §:n mukaan vanhusneuvoston tehtävänä on (KHS 3.11.1997):

- edistää ja seurata eri hallinnon aloilla tapahtuvaa toimintaa vanhusten näkökulmasta sekä edistää Helsingin kaupungin ja vanhusjärjestöjen välistä yhteistoimintaa
- vaikuttaa siihen, että kunta kehittäessään yleisiä palveluja huolehtii niiden riittävydestä ja soveltuvuudesta myös vanhuksille
- tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja vanhuksia ja heidän elinolojaan koskevista asioista
- edistää osaltaan vanhuksia, heidän elinolojaan ja heille tarkoitettuja palveluja koskevaa tiedottamista ja tiedonkulkua.

Lisäksi vanhusneuvoston tehtävänä on vähintään kerran vuodessa kutsua kokoon Helsingin alueella toimivien vanhusjärjestöjen edustajat sekä tarvittaessa auttaa vanhusjärjestöjä näiden ehdokkaiden nimeämiseen vanhusneuvoston jäseniksi seuraavalle toimikaudelle liittyvissä käytännön järjestelyissä.

Nimetessään vanhusneuvoston kaudelle 2005 – 2006 kaupunginhallitus (KHS 14.2.2005) lisäksi päätti kehottaa vanhusneuvostoa

Postiosoite

Helsingin vanhusneuvosto

S-info

PL 7121

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

vanhusneuvosto@hel.fi

www.hel.fi/vanhusneuvosto

Sihteeri

Hanna-Leena Nuutinen

Helsingin terveyskeskus

PL 6000

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

hanna-leena.nuutinen@hel.fi

Puhelin

09 310 42 662

050 360 95 87

Faksi

09 310 42504

19.12.2006

- toimikautensa alussa laatimaan toimintasuunnitelman sekä toimikautensa päättyessä esittämään kaupunginhallitukselle perustellut näkemyksen tärkeinä pitämistään asioista, joita sen seuraajan tulisi käsitellä
- antamaan kaupunginhallitukselle kertomuksen toiminnastaan toimikauden päättyessä.

Vielä kaupunginhallitus päätti kehottaa neuvostoa harkitsemaan olisiko kaupungin virastoja edustavan jäsenen oltava neuvostossa asiantuntija eikä jäsen, ja ilmoittamaan kantansa kaupunginhallitukselle viimeistään 30.9.2006, niin että neuvoston toimintasääntöä voidaan tältä osin tarvittaessa muuttaa ennen seuraavan toimikauden alkamista.

4. Toiminta

Saamiensa tehtävien toteuttamiseksi vanhusneuvosto laati alkuvuonna 2005 toimintasuunnitelman kaudelle 2005 - 2006, jonka toteutuminen raportoidaan seuraavassa.

4.1 Vanhusneuvoston kokoukset

Vanhusneuvosto kokoontui pääsääntöisesti kerran kuukaudessa lukukausien aikana kaksi tuntia kestäneisiin kokouksiin (vuonna 2005 seitsemän kokousta ja vuonna 2006 yhdeksän kokousta). Syyskauden 2005 kokoukset pidettiin terveyskeskuksen pitkäaikaissairaalaosaston kutsusta sairaaloiden neuvotteluhuoneissa ja kokousten yhteydessä tutustuttiin kunkin sairaalan toimintaan ja tiloihin johtavan ylihoitajan johdolla. Kevätkauden 2006 kokoukset pidettiin vanhustenkeskuksissa, palvelukeskuksissa ja palvelutaloissa ja niiden yhteydessä oli mahdollisuus opintokäyntiin talon johtajan johdolla. Vanhusneuvoston kokousten pöytäkirjat lähetettiin tiedoksi sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtaja Paula Kokkoselle, kaupunginsihteri Olli Harille sekä sosiaalijohtaja Aulikki Kananojalle ja myöhemmin sosiaalijohtaja Paavo Voutilaiselle sekä terveyskeskuksen toimitusjohtaja Matti Toivolalle.

Alla vanhusneuvoston kokouspäivät, kokouspaikat ja kokouksissa vierailleet ulkopuoliset puheenvuoron pitäneet asiantuntijat.

Vuosi 2005:

- 10.3.2005 Kallion virastotalo
 - o asiantuntija: projektipäällikkö Jarmo Räihä, kuljetuspalveluprojekti, sosiaalivirasto
- 21.4.2005 Kallion virastotalo
 - o asiantuntijat: ryhmäpäällikkö Jari Mäkyne, Sito-Konsultit Oy ja tutkija Nina Ekroos, Teknillinen korkeakoulu, BIT Tutkimuskeskus
- 26.5.2005 Kallion virastotalo
- 22.9.2005 Suursuon sairaala

Postiosoite

Helsingin vanhusneuvosto
S-info
PL 7121
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
vanhusneuvosto@hel.fi
www.hel.fi/vanhusneuvosto

Sihteeri

Hanna-Leena Nuutinen
Helsingin terveyskeskus
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hanna-leena.nuutinen@hel.fi

Puhelin

09 310 42 662
050 360 95 87

Faksi

09 310 42504

19.12.2006

- asiantuntijat: pitkäaikaishoidon johtaja Annikki Thodén ja johtava ylihoitaja Eeva Sandelin, Suursuon sairaala, pitkäaikaissairaala, terveyskeskus, liikennesuunnittelija Arto Siitonen, Helsingin kaupungin liikennelaitos
- 20.10.2005 Koskelan sairaala
 - asiantuntijat: johtava ylihoitaja Anneli Walldén, Koskelan sairaala ja pitkäaikaishoidon johtaja Annikki Thodén, pitkäaikaissairaala, terveyskeskus, professori Arja Isola, Oulun yliopisto
- 24.11.2005 Myllypuron sairaala
 - asiantuntijat: johtava ylihoitaja Riitta Lahtinen, Myllypuron sairaala ja yllä lääkäri Antti Sorva, pitkäaikaissairaala, terveyskeskus, kehittämiskonsultti Anneli Halonen, vanhusten palvelujen vastuualue, sosiaalivirasto
- 15.12.2005 Kivelän sairaala
 - asiantuntijat: johtava ylihoitaja Seija Meripaasi, Kivelän sairaala ja hygieniahoitaja Paula Perälä, pitkäaikaissairaala, terveyskeskus, projekti-päällikkö Jarmo Räihä, kuljetuspalveluprojekti, sosiaalivirasto

Vuosi 2006:

- 24.1.2006 Riistavuoren vanhustenkeskus
 - asiantuntijat: johtaja Marja-Leena Hinttala ja fysioterapeutti Mikko Männikkö, Riistavuoren vanhustenkeskus sekä vanhuspalvelujohtaja Arja Peiponen, sosiaalivirasto
- 21.2.2006 Kustaankartanon vanhustenkeskus
 - asiantuntijat: johtaja Leena Pohjola, Kustaankartanon vanhustenkeskus, vanhusten palvelujen vastuualue, sosiaalivirasto, kotihoidon johtaja Anna-Liisa Lyytinen, kotihoito-osasto, terveyskeskus
- 21.3.2006 Kampin palvelukeskus
 - asiantuntijat: johtaja Ritva Mäenpää, Kampin palvelukeskus ja vanhainkoti- ja palveluasumisen päällikkö Eeva-Liisa Tuominen, vanhusten palvelujen vastuualue, sosiaalivirasto
- 25.4.2006 Roihuvuoren vanhustenkeskus
 - asiantuntijat: johtaja Marita Ketonen, Roihuvuoren vanhustenkeskus ja yllä lääkäri Harriet Finne-Soveri, vanhusten palvelujen vastuualue, sosiaalivirasto
- 23.5.2006 Kallion virastotalo
 - asiantuntijat: apulaiskaupunginjohtaja Paula Kokkonen, vanhuspalvelujohtaja Arja Peiponen, vanhusten palvelujen vastuualue, sosiaalivirasto
- 19.9.2006 Palvelutalo Cecilia
 - asiantuntijat: johtaja Jaana Nyström, palvelutalo Cecilia ja apulaistoiminnanjohtaja Ari Marjovuo, HelsinkiMissio, kotihoidon johtaja Anna-Liisa Lyytinen, kotihoito-osasto, terveyskeskus
- 20.10.2006 Kallion virastotalo
 - asiantuntija: projektisuunnittelija Tarja Levo, Liika on aina liikaa – Ikään-tyminen ja alkoholi –hanke, Sininauhaliitto
- 21.11.2006 Kallion virastotalo
 - sosiaalijohtaja Paavo Voutilainen, sosiaalivirasto, sosiaali- ja lähityön johtaja Tarja Kivekäs, vanhusten palvelujen vastuualue, sosiaalivirasto, yli-

Postiosoite

Helsingin vanhusneuvosto
S-info
PL 7121
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
vanhusneuvosto@hel.fi
www.hel.fi/vanhusneuvosto

Sihteeri

Hanna-Leena Nuutinen
Helsingin terveyskeskus
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hanna-leena.nuutinen@hel.fi

Puhelin

09 310 42 662
050 360 95 87

Faksi

09 310 42504

19.12.2006

- hoitaja Tuija Arvo, kuntoutusyksikkö, terveyskeskus, osastopäällikkö Maria Nyström, liikuntavirasto
- 19.12.2006 Kallion virastotalo.

Ulkopuolisten asiantuntijoiden lisäksi vanhusneuvoston virkamiesjäsenet esittelivät kokouksissa asiantuntija-alueisiinsa liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä.

4.2 Vanhusneuvoston työvaliokunnan kokoukset

Vanhusneuvoston työvaliokuntaan kuuluivat Brita Heikkilä, puheenjohtaja, Antti Henriksson, varapuheenjohtaja sekä jäseninä Anneli Dahlberg-Lahtinen, Eero Viikari ja Erkki Vauramo. Sihteerinä toimi vanhusneuvoston sihteeri erityissuunnittelija Hanna-Leena Nuutinen. Työvaliokunta valmisteli vanhusneuvoston kokouksissa käsiteltävät asiat sekä annettavat lausunnot ja muut kannanotot. Kokouksia oli vuonna 2005 seitsemän ja vuonna 2006 kymmenen.

4.3 Edustukset ryhmissä

Vanhusneuvostolla oli edustajat seuraavissa ryhmissä:

- Helsinki kaikille –projektin ohjausryhmä: Antti Henriksson, varalla Eero Viikari
- Sosiaaliviraston kuljetuspalveluprojektin seurantaryhmä: Aila Jokinen
- Sosiaaliviraston kuljetuspalveluprojektin asiakaspaneeli: Brita Heikkilä
- Toimiva koti –keskuksen johtoryhmä: Anneli Dahlberg-Lahtinen
- Kaupungin yhdenvertaisuustyön nykytilaa arvioiva kaupunginjohtajan asettama (9.8.2006) työryhmä: Brita Heikkilä (ei osallistunut ryhmän toimintaan)
- Helsingin vanhustalousohjelman 2006 – 2009 toimeenpanoa varten elokuussa 2006 perustettu ”Ikääntyneiden hyvinvointi –ryhmä”: Antti Henriksson.

4.4 Lausunnot ja kannanotot

Vanhusneuvosto lähetti kaudella 2005 – 2006 seuraavat lausunnot, kannanotot ja kirjeet.

Vuonna 2005:

- Pyydetty lausunto esityksestä vanhusten palvelu- ja virkistyskeskusten asiakasmaksujen yhtenäistämistä ja tarkistamisesta (Sosiaalilautakunnalle 22.3.2005)
- Pyydetty lausunto Helsingin kaupungin esteettömyyssuunnitelman luonnoksesta (Helsinki kaikille –projektille 27.4.2005)
- Seniorien ravintolapalvelutarjontaa koskeva kirje (Suomen Hotelli- ja Ravintolaliitolle 26.5.2005)
- Kannanotto Kontulan uuden vanhustenkeskuksen hankesuunnitelmaan (Sosiaalivirastolle 2.6.2005)

Postiosoite	Sihteeri	Puhelin	Faksi
Helsingin vanhusneuvosto	Hanna-Leena Nuutinen	09 310 42 662	09 310 42504
S-info	Helsingin terveyskeskus	050 360 95 87	
PL 7121	PL 6000		
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	00099 HELSINGIN KAUPUNKI		
vanhusneuvosto@hel.fi	hanna-leena.nuutinen@hel.fi		
www.hel.fi/vanhusneuvosto			

19.12.2006

- Kannanotot Helsingin vanhuspalveluohjelman 2006 – 2009 luonnoksiin (kirjalliset kannanotot jaettu sosiaalilautakunnan ja terveyslautakunnan yhteisissä ilta-kouluissa 28.4.2005 ja 7.12.2005, lisäksi kirje sosiaalijohtajalle ja terveyskeskuksen toimitusjohtajalle 2.6.2005)
- Työvaliokunnan tiedustelu kaupungin ehkäisevästä vanhusliikunnasta (kirje liikuntajohtajalle 5.10.2005)
- Pyydetty lausunto vanhusten palveluasumisen siirtosuunnitelmasta (Sosiaalilautakunnalle 7.12.2005).

Vuonna 2006:

- Kannanotto ehdotukseen Helsingin vanhuspalveluohjelmaksi vuosille 2006 – 2009 (Sosiaalilautakunnalle ja terveyslautakunnalle 10.1.2006)
- Pyydetty lausunto esityksestä asiakkailta perittäviksi maksuiksi sosiaalihuoltolain mukaisessa palveluasumisessa (Sosiaalilautakunnalle 10.1.2006)
- Pyydetty lausunto vanhusasiainvaltuutetun viran perustamista koskevasta valtuustoaloitteesta (Kaupunginhallitukselle 10.1.2006)
- Kirje pitkäaikaisen sairaalahoidon kehittämisestä (kirje sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajalle, kaupunginsihteerille, terveyskeskuksen toimitusjohtajalle ja sosiaalijohtajalle 31.1.2006)
- Työvaliokunnan ehdotus vanhusten hoitolaitosten tilojen kehittämiseksi (Sosiaalijohtajalle ja terveyskeskuksen toimitusjohtajalle 7.2.2006)
- Pyydetty lausunto ehdotuksesta perustaa laajapohjainen työryhmä selvittämään kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön erilaisia organisaatiovaihtoehtoja (Kaupunginhallitukselle 23.3.2006)
- Pyydetty kannanotto kaupungin virastoja edustavien jäsenien roolista vanhusneuvostossa (Kaupunginhallitukselle 2.5.2006)
- Kirje liikuntavirastolle vanhusten liikuntaan liittyvien epäkohtien korjaamiseksi (Yhteyspäällikkö Veli-Matti Kallislahdelle 2.5.2006)
- Varapuheenjohtajan lausunto oppaan ”Ikääntyneiden terveysliikunnan tilat palveluasumisyksiköissä ja niiden lähiympäristössä” luonnoksesta (kirje Sotera-instituutille 12.8.2006)
- Kirje sosiaaliviraston vanhuspalvelulaitosten tilasta (kirje sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajalle, kaupunginsihteerille, sosiaalijohtajalle ja terveyskeskuksen toimitusjohtajalle 8.9.2006)
- Varapuheenjohtajan kirje rollaattorien käyttäjien turvallisen liikkumisen lisäämiseksi joukkoliikenteessä (sähköposti Helsingin Kaupungin Liikennelaitoksen palvelupostiin 6.11.2006)
- Vastaus Ikääntyneiden kuntoutus –ryhmän kyselyyn (kirje ryhmän sihteerille 25.10.2006)
- Pyydetty näkemys esityksestä Helsingin kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön koordinoimiseksi (kirje työryhmän sihteerille 30.10.2006)
- Kirje koskien Pääkaupunkiseudun Omaishoitajat ja läheiset ry:n vetoomusta omaishoitajien tilanteesta (Sosiaalilautakunnalle 2.11.2006)
- Kirje ”kuusikkokuntien” vanhusneuvostoille (7.11.2006).

Postiosoite

Helsingin vanhusneuvosto
S-info
PL 7121
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
vanhusneuvosto@hel.fi
www.hel.fi/vanhusneuvosto

Sihteeri

Hanna-Leena Nuutinen
Helsingin terveyskeskus
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hanna-leena.nuutinen@hel.fi

Puhelin

09 310 42 662
050 360 95 87

Faksi

09 310 42504

4.5 Toiminta painopistealueilla

4.5.1 Osallistuminen Helsingin vanhustalvohjelman 2006 - 2009 valmisteluun ja siitä tiedottamiseen

Vuonna 2005:

- Vanhusneuvosto kutsuttiin osallistumaan sosiaalilautakunnan ja terveyslautakunnan iltakouluihin 28.4.2005 ja 7.12.2005, joissa kummassakin käsiteltiin valmisteilla olevaa Helsingin vanhustalvohjelmaa vuosille 2006 - 2009. Vanhusneuvosto esitteli kummassakin tilaisuudessa näkemyksensä luonnoksista ja jakoi ne kirjallisesti.
- Vanhusneuvosto järjesti 13.9.2005 Kampin palvelukeskuksen juhlasalissa kutsutilaisuuden "Mikä on vanhustalvohjelmien tulevaisuus Helsingissä?". Helsingin vanhustalvohjelman valmistelusta kertoivat sosiaalijohtaja Aulikki Kananoja ja terveyskeskuksen toimitusjohtaja Matti Toivola. Vanhusneuvoston puheenvuoron käytti Erkki Vauramo. Valtuustoryhmien edustajat kommentoivat esityksiä. Tilaisuuteen oli kutsuttu kaikkien Helsingissä toimivien eläkeläisjärjestöjen edustat sekä sosiaali- ja terveyslautakuntien jäsenet ja vanhustalvuista vastaavia virkamiehiä. Osallistujia oli 350.

Vuonna 2006:

- Vanhusneuvosto järjesti 20.3.2006 Kampin palvelukeskuksen juhlasalissa avoimen keskustelutilaisuuden ehdotuksesta Helsingin vanhustalvohjelmaksi 2006 - 2009 yhdessä Vanhusten palvelukeskusten yhteistoimintaryhmän ja Helsingin Eläkeläisjärjestöt ry:n kanssa.
- Vanhusneuvosto kutsuttiin osallistumaan sosiaalilautakunnan ja terveyslautakunnan iltakouluun 31.8.2006, joissa käsiteltiin hyväksytyin Helsingin vanhustalvohjelman 2006 - 2009 toimeenpanoa. Vanhusneuvosto esitteli tilaisuudessa asiaan liittyviä näkemyksiään ja jakoi ne kirjallisesti.

4.5.2 Tutustuminen vanhustalvuja antavien laitosten tiloihin ja toimintaympäristöön sekä tilojen ja varustukseen parantamiseen vaikuttaminen

Vanhusneuvosto totesi tutustumiskäynneillään pitkäaikaissairaaloihin ja vanhainkoteihin vakavia ongelmia tiloissa ja rakennetussa ympäristössä. Useat rakennukset on rakennettu 1960-luvun suunnitteluperiaatteiden mukaan. Rakennukset ovat teknisesti vanhentuneita ja elinkaarensa päässä. Niitä on ylläpidetty pintaremonteilla ja pienillä korjauksilla. Ohjelmallisesti tilat ovat vanhentuneita ja osin nykyisen käsityksen mukaan potilaille ja vanhuksille vaarallisia. Usean hengen huoneissa on infektioiden hallinta vaikeaa. Liian ahtaat tilat eivät mahdollista vanhuksen liikkumista ja kunnan ylläpitoa.

Perussyynä on terveyskeskuspuolella vuonna 1999 vahvistettu sisäinen ohje, joka hyväksyy vuodeosastoilla tilamitoituksen 20 m²/sairaansija. Mitoitus edusti 1950-

Postiosoite

Helsingin vanhusneuvosto
S-info
PL 7121
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
vanhusneuvosto@hel.fi
www.hel.fi/vanhusneuvosto

Sihteeri

Hanna-Leena Nuutinen
Helsingin terveyskeskus
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hanna-leena.nuutinen@hel.fi

Puhelin

09 310 42 662
050 360 95 87

Faksi

09 310 42504

luvun lopun tasoa akuuttiosastolla. Potilaan vuoteelle ja sen ympäristölle on varattu tässä mitoituksessa noin 5 - 7 m².

Nykyaikainen vuodeosastomitoitus edellyttää noin 16 - 20 m² vuodetta kohti ja vastaavasti akuuttiosastoilla vähintään noin 35 m² ja vanhusosastoilla 45 m² sairaansijaa kohti. Jos vanhus on pidempään, yli 30 vrk, laitoksessa, hänellä pitää olla mahdollisuus itse osallistua omaan hoitoon. Tämä edellyttää minimikalustusta, jossa on huoneessa kaapit vaateita varten, pöytä ja nojatuolit, yöpöytä, kunnon valaistus jne. Kun vanhoja sairaalarakennuksia on Suomessa korjattu vanhuksille sopiviksi, on osoittautunut, että noin 30 hengen osastolle mahtuu vain noin 11 - 13 vanhusta. Tämä pätee Helsingissä Kivelän, Koskelan Laakson, Myllypuron ja Suursuon rakennuksiin. Kun näissä rakennuksissa puuttuu mahdollisuudet kunnon ylläpitoon, tuottavat ne vuoteeseen sidottuja potilaita sellaisista henkilöistä, jotka odottavat vanhainkoteihin. Tämän vuoksi vanhojen sairaalarakennusten käyttöä tulee pohtia kokonaisuutena.

Vanhusneuvosto esitti ehdotukset ongelman ratkaisemiseksi 31.8.2006. Ehdotukseen sisältyi sekä kannanotto siitä, että terveyskeskuksen suunnittelujärjestelmän on siirryttävä käyttämään nykyaikaista mitoitusta että ehdotuksia pitkäaikaisosastolla vanhainkotipaikkaa odottavien vanhusten siirtoa parempaan ympäristöön no-
peutettaisiin.

Vanhusneuvoston ehdotus on ollut, että nykyinen palvelurakenne korvattaisiin monipuolisilla vanhusten palvelukeskuksilla, jossa olisi monipuoliset tukipalvelut. Vuoden 2006 lopussa näyttää siltä, että uudistus eteni ja kevyempiä hoitopaikkoja lisättäisiin. Seuraavan vanhusneuvoston seurantaan jää miten tässä onnistutaan.

4.6 Yhteistyö Helsingissä toimivien eläkeläisjärjestöjen kanssa

- Vanhusneuvoston ja Helsingin Eläkeläisjärjestöt ry:n (HEJ) hallituksen yhteistyökokous järjestettiin 15.11.2005 Oulunkylän kuntoutussairaalassa. Tilaisuuteen osallistui seitsemän vanhusneuvoston jäsentä sekä sihteeri ja kuusi HEJ:n hallituksen jäsentä.
- Vanhusneuvoston ja helsinkiläisten eläkeläisjärjestöjen yhteinen keskustelutilaisuus "Ajankohtaista Helsingin vanhustaloudesta" järjestettiin 20.10.2006 Kallion virastotalossa. Tilaisuuteen osallistui 51 henkilöä. Tilaisuudessa järjestöille jaettiin vanhusneuvoston kysely, jossa pyydetään ilmoittamaan kolme asiaa, joihin vanhusneuvoston halutaan puuttuvan seuraavalla toimikaudellaan. Vastauksia saatiin vuoden loppuun mennessä yhteensä 32 ja niitä tullaan hyödyntämään vanhusneuvoston seuraavan kauden 2007 – 2008 toimintasuunnitelmaa laadittaessa. Vastausten yhteenveto on tämän toimintakertomuksen liitteenä. Aineistosta puuttuvat ruotsinkielisten järjestöjen vastaukset, jotka saadaan tammikuun 2007 loppuun mennessä. Ne toimitetaan uuden vanhusneuvoston käyttöön.

Postiosoite	Sihteeri	Puhelin	Faksi
Helsingin vanhusneuvosto S-info PL 7121 00099 HELSINGIN KAUPUNKI vanhusneuvosto@hel.fi www.hel.fi/vanhusneuvosto	Hanna-Leena Nuutinen Helsingin terveyskeskus PL 6000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI hanna-leena.nuutinen@hel.fi	09 310 42 662 050 360 95 87	09 310 42504

4.7. Informaatio- ja keskustelutilaisuudet helsinkiläisille ikäihmisille

Vanhusneuvosto järjesti seuraavat informaatio- ja keskustelutilaisuudet (kohdassa 3.5 mainittujen Helsingin vanhuspäiväohjelmaan 2006 – 2009 liittyneiden tilaisuuksien lisäksi):

- Omaishoitajien tuki – uuden lain soveltaminen Helsingissä 18.4.2006, Malmin virkistyskeskus
- 80 vuotta täyttäneiden sosiaalipalvelujen tarpeen arviointi – uuden lain soveltaminen Helsingissä 27.4.2006, Munkkiniemen palvelukeskus
- Ruotsinkielinen infotilaisuus aiheista: Stödet för närståendevård - tillämpning av den nya lagen och Bedömning av äldres servicebehov 18.10.2006, Kampin palvelukeskus, yhdessä ruotsinkielisen sosiaalipalvelutoimiston kanssa
- Palvelutalojen asukasneuvostojen edustajien tapaaminen 27.10.2006, Kallion vierastalo
- Rollaattorien testaustilaisuus yhdessä Helsinki kaikille –projektin kanssa (kaksi tilaisuutta vuonna 2006)

4.8 Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen yhteistyö

Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen yhteistyökokoukset pidettiin

- 19.10.2005 Vantaan kaupungintalolla
- 17.10.2006 Villa Valmogårdissa Kauniaissa.

Kummassakin tilaisuudessa oli edustus Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Vantaan vanhusneuvostoista.

Helsingin vanhusneuvosto on luvannut järjestää pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen tapaamisen vuonna 2007.

4.9. Pääkaupunkiseudun ulkopuolelle ulottunut yhteistyö

- **Efeko Oy:** Helsingin vanhusneuvosto osallistui Efeko Oy:n kutsumana Helsingissä 21.9.2006 pidetyn Valtakunnallisen vanhusneuvostopäivän suunnitteluun ja toteutukseen. Vanhusneuvoston varapuheenjohtaja Antti Henrikssonilla oli ohjelmassa puheenvuoro ja työvaliokunnan jäsenenä Erkki Vauramolla esitys, sihteeri Hanna-Leena Nuutinen johti viranhaltijoiden ja järjestöjen edustajien ryhmäkeskustelua.
- **"Kuusikkokuntien" vanhusneuvostot:** Valtakunnallisen vanhusneuvostopäivän päätteeksi (ks. edellä) Helsingin vanhusneuvosto järjesti "kuusikkokuntien", Helsinki, Espoo, Vantaa, Turku, Tampere ja Oulu, vanhusneuvostojen edustajille tapaamisen, jonka aiheina olivat kuusikkokuntien vanhuspäiväohjelmien vertailu,

Postiosoite
Helsingin vanhusneuvosto
S-info
PL 7121
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
vanhusneuvosto@hel.fi
www.hel.fi/vanhusneuvosto

Sihteeri
Hanna-Leena Nuutinen
Helsingin terveyskeskus
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hanna-leena.nuutinen@hel.fi

Puhelin
09 310 42 662
050 360 95 87

Faksi
09 310 42504

alustajana suunnittelija Terttu Holstila Helsingin terveyskeskuksesta ja maa-
hanmuuttajavanhukset, alustajana suunnittelija Hilikka Linderborg Vanhustyön
keskusliitosta. Osallistujia oli kaikissa muista kuusikkokunnista paitsi Oulusta.
Tapaamisia päätettiin jatkaa kahdesti vuodessa.

- **Eesti:** Vanhusneuvosto pyrki omalta osaltaan tukenaan Eestin vanhustyön ke-
hittämistä ja kansallisen vanhusneuvostotoiminnan aloittamista siellä. Sitä var-
ten vanhusneuvosto käännähti johtosääntönsä ja toimintasuunnitelmansa 2005 –
2006 viron kielelle ja lähetti ne Eestin eläkeläisten yhdistyksen puheenjohtajalle.
Käännöksiin saatiin määräraha Helsingin kaupungin lähialue- ja Itämeri-
yhteistyöhön varatuista erillisvaroista.

4.10 Osallistuminen ulkopuolisiin seminaareihin ja tilaisuuksiin

Vanhusneuvosto valtuutti jäseniään osallistumaan seuraaviin ulkopuolisiin seminaa-
reihin:

- Konferens kring värden och värderingar – Vem vårdar vem? Helsinki 20. -
21.10.2005
- Valtakunnallinen vanhusneuvostopäivä Tampereella 31.10.2005
- Valtakunnallinen vanhusneuvostopäivä Helsingissä 21.9.2006
- Vanhustyön keskusliiton Ikääntyvät maahanmuuttajat –seminaari teemasta
"Monikulttuurinen vanhuus ja arjen haasteet" 25.10.2006, Etelä-Suomen läänin-
hallituksessa
- Ylipormestarin konsertti 6.10.2006 "Helsingin rakentajien" kunniaksi, kaupungin-
talo.

Lisäksi vanhusneuvoston jäsenet osallistuivat yksityishenkilöinä lukuisiin muihin
ikäihmisten asioita käsitelleisiin tilaisuuksiin.

4.11 Opintomatkat

Vanhusneuvosto järjesti opintomatkat Turun seudulle 28.12.2005 ja Lappeenran-
taan 10.11.2006. Tutustumiskohteina olivat paikalliset vanhuspalvelut ja samalla ta-
vattiin myös paikallisten vanhusneuvostojen jäseniä. Matkoille osallistui vanhus-
neuvoston jäsenten lisäksi Helsingin eläkeläisjärjestöt ry:n edustajia sekä vanhus-
ten palveluista vastaavia ja niissä toimivia virkamiehiä sosiaalivirastosta ja terveys-
keskuksesta.

4.12 Tiedotus

- Vanhusneuvoston toiminnasta tiedotettiin Internet-kotisivuilla osoitteessa:
www.hel.fi/vanhusneuvosto. Julkaistavan sisällön tuotti vanhusneuvoston sih-
teeri ja sivujen ylläpidosta vastasi sosiaaliviraston S-info. Osa materiaalista

Postiosoite	Sihteeri	Puhelin	Faksi
Helsingin vanhusneuvosto S-info PL 7121 00099 HELSINGIN KAUPUNKI vanhusneuvosto@hel.fi www.hel.fi/vanhusneuvosto	Hanna-Leena Nuutinen Helsingin terveyskeskus PL 6000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI hanna-leena.nuutinen@hel.fi	09 310 42 662 050 360 95 87	09 310 42504

käännettiin ja julkaistiin ruotsin kielellä. Käännöksistä huolehti Valborg Louihisto ja hänelle maksettiin siitä palkkio.

- Sihteeri käsitteli vanhusneuvostolle saapuneen postin, sähköpostin (vanhusneuvosto@hel.fi) sekä muut yhteydenotot ja ohjasi ne tarpeen mukaan eteenpäin.
- Vanhusneuvoston esitettä ja vanhusneuvoston jäsenten päivitettyä yhteystietolistaa jaettiin tilaisuuksissa, kontakteissa ja S-infon (entinen Seniori-info) kautta.

5. Talous

Kaupunginjohtaja on myöntänyt vuosittain määrärahan käytettäväksi vanhusneuvoston toimintaan, käännöstöihin, tiedottamiseen, kokouskustannuksiin, toimistotarvikkeisiin ja postitukseen. Vuodelle 2005 määrärahaa myönnettiin 2 400 euroa ja siitä käytettiin 2 247,38 euroa. Vuodelle 2006 määrärahaa myönnettiin 4 300 euroa ja siitä käytettiin noin 3 210 euroa (summa tarkentuu vuoden loppuun mennessä). Määrärahan käytöstä raportoidaan vuosittain kaupungin talous- ja suunnittelukeskukselle erikseen. Kaupunki maksoi lisäksi vanhusneuvoston jäsenten kokouspalkkiot sekä erikseen anotut virkamatkat keskitetysti.

Vanhusneuvoston toiminnasta aiheutui asiakirjojen kopiointikuluja ja postituskuluja, jotka suoritti terveyskeskus omasta budjetistaan. Vanhusneuvoston sihteerinä toiminut terveyskeskuksen erityissuunnittelija käytti tehtävään työaikaansa keskimäärin 25 % ja lisäksi terveyskeskus osoitti vanhusneuvoston toimintaan toimistosihteerin työpanoista noin 20 tuntia vuodessa.

6. Evästykset vanhusneuvoston seuraavalle kaudelle 2007 – 2008

Vanhusneuvoston evästykset seuraavalle kaudelle:

Toiminnan painopisteet:

- Helsingin vanhuspalveluohjelman 2006 – 2009 toimeenpanon seuranta yhdessä lautakuntien ja järjestöjen kanssa sekä ohjelman mukaisten palvelujen saannin varmistaminen ikäihmisille, jolloin erityisesti huomioitava:
 - o runsaasti tukea ja hoitoa tarvitsevien palvelut (palvelutaloissa, vanhainkodeissa ja sairaalassa asuvat)
 - o monet ikäihmisistä ovat hyväkuntoisia, kotona asuvia, joille tulee tarjota riittävät ehkäisevät ja ylläpitävät kuntouttavat palvelut, jotka ottavat huomioon sekä fyysiseen kuntoon että mielenvirikistykseen vaikuttamisen
- Pääkaupunkiseudun yhteistyön seuraaminen ja siihen vaikuttaminen erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sekä kuljetus- ja liikennepalvelujen osalta

Postiosoite	Sihteeri	Puhelin	Faksi
Helsingin vanhusneuvosto S-info PL 7121 00099 HELSINGIN KAUPUNKI vanhusneuvosto@hel.fi www.hel.fi/vanhusneuvosto	Hanna-Leena Nuutinen Helsingin terveyskeskus PL 6000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI hanna-leena.nuutinen@hel.fi	09 310 42 662 050 360 95 87	09 310 42504

19.12.2006

- Maksuttomien tilojen tarjoaminen eläkeläisjärjestöjen toiminnalle sekä liikunnan että muun kokoontumisen ja tapaamisen mahdollistamiseksi kaupungin kaikilla alueilla
- Eläkeläisjärjestöjen taloudellinen tukeminen ja niiden toiminnasta tiedottaminen
- Ns. "kolmannen sektorin" roolin selkeyttäminen ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi, jotta yhteistyö kaupungin eri toimijoiden kanssa vahvistuisi
- Ikääntyneiden maahanmuuttajien palvelujen järjestäminen
- Syrjäytymisvaarassa olevien ikäihmisten palvelujen kehittäminen
- Ikäihmisten terveystiikunnan edistäminen.

Järjestettävät erityiset tilaisuudet:

- Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen tapaaminen Helsingissä vuonna 2007
- Pääkaupunkiseudun vanhusneuvostojen vierailu HYKS:ssä
- "Kuusikkokuntien" vanhusneuvostojen tapaaminen Helsingissä keväällä 2007
- Ajankohtaistilaisuudet Helsingin alueella toimiville vanhusjärjestöille
- Ruotsinkieliset ajankohtaistilaisuudet yhdessä ruotsinkielisen sosiaalipalvelutoimiston kanssa.

Vanhusneuvosto toteaa, että sen toiminta kaudella 2005 – 2006 on ollut aktiivista ja toteutunut toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisesti.

Hyväksytty vanhusneuvoston kokouksessa 19.12.2006

Vanhusneuvoston puolesta

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Antti Henriksson
Vanhusneuvoston varapuheenjohtaja

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Hanna-Leena Nuutinen
Vanhusneuvoston sihteeri

Liite Eläkeläisjärjestöjen vastaukset vanhusneuvoston kyselyyn

Postiosoite	Sihteeri	Puhelin	Faksi
Helsingin vanhusneuvosto S-info PL 7121 00099 HELSINGIN KAUPUNKI vanhusneuvosto@hel.fi www.hel.fi/vanhusneuvosto	Hanna-Leena Nuutinen Helsingin terveyskeskus PL 6000 00099 HELSINGIN KAUPUNKI hanna-leena.nuutinen@hel.fi	09 310 42 662 050 360 95 87	09 310 42504

LIITE

ELÄKEJÄRJESTÖJEN VASTAUKSET VANHUSNEUVOSTON KYSELYYN

Toimintansa kehittämiseksi vanhusneuvosto teki Helsingissä toimiville eläkeläisjärjestöjen edustajille lokakuussa 2006 kyselyn, jossa pyydettiin mainitsemaan järjestön kannalta kolme ajankohtaisinta asiaa (tärkeysjärjestyksessä), joihin Helsingin vanhusneuvoston halutaan puuttuvan seuraavalla toimikaudellaan vuosina 2007 – 2008.

Saadut vastaukset (32kpl) alla ryhmiteltynä aiheittain (tärkeysjärjestyksestä ei ole huomioitu)

(Aineistosta puuttuvat ruotsinkielisten yhdistysten vastaukset. Ne saadaan tammikuun 2007 aikana ja toimitetaan uudelle vanhusneuvostolle.)

1. Ennalta ehkäisy ja kotona asuminen

1.1 Yksinäisyys, syrjäytyminen

- Vanhusten – lähinnä yksinäisistä huolenpito! Olisi varmistettava, että edes keran viikossa kävisi joku soittamassa ovikelloa ja toteamassa, jotta elossa on ja tulee toimeen edelleen
- Syrjäytymisen ehkäisemiseksi pitää kehittää järjestelmä Haagan alueen kotona asuvien ikäihmisten huolehtimiseksi. Esim. 70-vuotiaisiin ja heitä vanhempiin ikäihmisiin tulisi ottaa yhteys ja selvittää sekä tarjota heidän tarvitsemiaan palveluita määrääjain.
- Kotona asuvien yksinäisten vanhusten ja vammaisten virkistykseen ja ihmissuhteiden lisääminen (Kaikilla ei ole omaisia huolehtimassa).
- Vapaaehtoistoiminnan ja yhteisöllisyyden kehittäminen. Esimerkki: sosiaalisen kahvion kehittäminen kulttuuriseen suuntaan.
- Virikkeellisen toiminnan ylläpito ja esteetön liikkuminen niin kotona kuin ulkona.
- Ikäihmisille ulkoinen ja virikkeellinen toiminta on henkisen vireyden perusta.
- Ystäväpalvelu = ulkoiluttaja, teatteriseuralainen jne. "kuunteleva korva"
- Riittävät resurssit (henkilöstö ja tilat) palveluohjaukseen ja neuvontaan palvelukeskuksissa. Huomioitava kohderyhmät, joita ovat vanhukset, vammaiset ja syrjäytymisuhan alaiset työttömät. Resurssitarve liittyy myös kahteen edellä mainittuun kohtaan, erityisesti senioriliikunta (lihaskunto- ja tasapainoharjoittelu) huomioiden

1.2 Liikunta

- Turvallisuuden parantamiseksi esitämme, että jalankulkuväylät pidetään kunnossa tapaturmien välttämiseksi. Varsinkin talvella jalkakäytävät ovat huonosti hoidettuja.

Postiosoite	Sihteeri	Puhelin	Faksi
Helsingin vanhusneuvosto	Hanna-Leena Nuutinen	09 310 42 662	09 310 42504
S-info	Helsingin terveyskeskus	050 360 95 87	
PL 7121	PL 6000		
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	00099 HELSINGIN KAUPUNKI		
vanhusneuvosto@hel.fi	hanna-leena.nuutinen@hel.fi		
www.hel.fi/vanhusneuvosto			

- Jokaisen bussipysäkin kohdalle on saatava katos penkkeineen. Ikäihmisten pitää saada istua suojassa sateella vilustumisvaaran vuoksi sekä voidakseen levätä odotelleessaan bussia.
- Kävelyteiden varsilla ei ole penkkejä, joilla huonosti liikkuvat ja rollaattoria käyttävät ikäihmiset voisivat levähtää matkallaan ostoskeskukseen. Penkit kerätään talveksi pois teiden varsilta. Osalla kävelyteistä ei ole talvikunnossapitoa. Palvelulinja ei kata kaikkia tarvitsevia.
- Ennaltaehkäisevää "hoitoa". Jumppaa, uintia, kuntosalia. Pihlajamäessä on fysioterapian tiloissa kuntosali, ilmainen, jossa n. 15 seniori-ikäistä voivat kuntoilla kerran viikossa. Lisää tällaista.
- Vanhusten ulkoilu ja ulkoilutuspalveluja tarvitaan varsinkin yksin asuville vanhuksille
- Toivomme, että edellä esitetyt asiat toteutetaan käytännössä. Mielestämme ne eivät vaadi suuria kustannuksia kaupungilta, vaan kenties aiheuttavat säästöä!
- Kaupungin tiestön ja katujen talvikunnossapito "surkea". Liukkaus on vakava tapaturmien aiheuttaja etenkin ikääntyneille.
- Ennaltaehkäisevänä työnä jatkuva liikunnan tärkeyden korostaminen erilaisin keinoin huomioon ottaen, että vasta reipas, hikeä tuottava pitempijaksoinen liikunta parantaa lihasvoimaa ja luustoa sekä parantaa niveliäkin kuntoa. Mikä kansantaloudellinen hyöty tällä saavutettaisiin ajoissa alettuna niillä, joilla se vielä on mahdollista! Hidastahtinen kotityö on parempi kuin ei mitään liikuntaa, mutta sillä ei saavuteta samoja tuloksia.

1.3. Järjestöjen toimitilat

- Tarkoituksenmukaiset ja kohtuuhintaiset toimitilat, joissa ikäihmisten yhdistykset voisivat kokoontua. Tilojen pitäisi olla ns. monitoimitiloja, joissa voidaan järjestää liikuntaa, kuntosalitoimintaa, ruokailua, kahvilatoimintaa ja kokouksia sekä erilaista harrastustoimintaa.
- Harrastus-, kokous- ym. tilojen puute Lauttasaassa. Erityisen tarpeellisenä pidetään kuntoliikuntaan sopivien tilojen saaminen. Käyttöön korkeintaan kohtuullista korvausta vastaan.
- Vaikuttavan kaupungin päättäjiin eläkeläisjärjestöjen kokoontumistilojen parempaan saatavuuteen.
- Kokouksetilat ja vuokrat. Vanhusneuvoston toiminnasta tietoja ja luentoja
- Kaupungin toimitilojen myöntämisessä priorisointijärjestys enemmän eläkeläisjärjestöjä suosivaksi
- Maanantain tapaamistilaisuuksien paikka Saseka-talolla Vuosaassa on liian hankalan matkan päässä. Kaupungilla ei ole paikkoja kokoontumiselle Vuosaassa. (Seurakunnan kanssa käydään parhaillaan neuvotteluja keskustassa olevasta 120 hengen tilasta.)
- Eläkeläisjärjestöille kohtuuhintaiset ja tarkoituksenmukaiset toimitilat
- Kokouksissa kävijät ovat iäkkäitä 75 – 80 -vuotiaita ja vielä vanhempiakin.
- Lauttasaassa on noin 20.000 asukasta, joista yli 65-vuotiaiden osuus on merkittävä. Kaupunki ei ole panostanut vanhusväestön tarpeiden huomioonottami-

Postiosoite
Helsingin vanhusneuvosto
S-info
PL 7121
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
vanhusneuvosto@hel.fi
www.hel.fi/vanhusneuvosto

Sihteeri
Hanna-Leena Nuutinen
Helsingin terveystakeskus
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hanna-leena.nuutinen@hel.fi

Puhelin
09 310 42 662
050 360 95 87

Faksi
09 310 42504

seen. Alueella on useita kouluja, jotka voisivat olla apuna harrastus- ym. tiloja etsittäessä.

- Järjestettävä kaikille eläkeläisyhdistyksille toimitilat.

2. Sosiaaliviraston palvelutuotanto

2.1 Kuljetukset

- Kuljetukset helpommaksi että odotusajat ei olisi ikävän pitkiä
- Tärkeä olisi saada "vedetyksi" mukaan erilaisiin toimintoihin – edes saapumaan kuuntelemaan kokousohjelmia = "Pyörivä kivi ei sammaloidu"
- Vanhusten kuljetuspalvelut on saatava kuntoon – riittävän nopeiksi, helpoiksi ja ihmisarvoisiksi
- Kuljetuspalvelu paremmaksi
- Kuljetukset
- Kuljetus- ja siivouspalvelut
- Kuljetuspalvelut
- Vanhusten ja vammaisten kuljetuspalvelu on saatava toimivaksi
- Palvelulinjoista tiedottaminen ja aikataulujen selkeyttäminen on todella tarpeellista.
- Kuljetuspalveluissa esiintyy edelleen vaikeuksia. Kuljetukset eivät toteudu suunnitellussa aikataulussa. Tämä tuli esille useamman osanottajan taholta. Asiakaita on sosiaaliviraston päätöksellä siirretty vammaispalveluiden puolelta sosiaalipalveluiden puolelle (huonosti liikkuva iäkäs sairas nainen), jolloin matkojen määrä on pudonnut 18 matkasta 4 matkaan.
- Palveluautojen saatavuuteen tilattuihin osoitteisiin ajallaan. Esim. Malmi takkuua pahoin.
- Kuljetuspalveluja tulee edelleen kehittää. Erityisen ongelmallisia ovat epäluotettavat odotusajat ja palvelujen heikko laatu.

2.2 Palvelukeskukset

- Palvelukeskustapaisen toiminnan aloittaminen Lauttasaassa. Alueella on ammattikoulutusta antanut kiinteistö, joka on "tyhjänä" ja josta voisi muodostua paikka erilaisten toimintojen keskuksiksi ikäihmisille.
- Palvelutalon tai vastaavan saaminen saarelle. Henkilöiden, jotka eivät enää pysty asumaan yksin kotonaan, on vasten toivomuksiaan muutettava toisiin kaupunginosiin, koska kotisaarella ei ole palveluasumista tarjoilla.
- Kotona oleville vanhuksille, jotka eivät enää itse pääse ovesta ulos, on järjestettävä enemmän osapäiväoleskelua palvelukeskuksessa. Kuljetus välttämätön.
- Hoitopaikkojen saamisen nopeuttaminen niitä todella tarvitseville (vanhukset ja vammaiset)

Postiosoite

Helsingin vanhusneuvosto
S-info
PL 7121
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
vanhusneuvosto@hel.fi
www.hel.fi/vanhusneuvosto

Sihteeri

Hanna-Leena Nuutinen
Helsingin terveyskeskus
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hanna-leena.nuutinen@hel.fi

Puhelin

09 310 42 662
050 360 95 87

Faksi

09 310 42504

2.3 Palveluasunnot

- Aviopuolisoiden yhdessä asumista palvelutaloissa ikäännyttäessä pidettiin erittäin tärkeänä. Korostettiin, että puolisoita ei saa asuttaa palvelutaloissa eri paikkoihin tilakysymysten takia. Kaupungilla pitää olla varaa järjestää yhdessä asumisen tilat, jos se suinkin on mahdollista omaishoidon ja terveyden näkökohdat huomioiden.
- Suurten ikäluokkien siirtyessä eläkkeelle lisääntyy vanhusten hoitoon ja asumiseen sopivien paikkojen tarve
- Asunnot
- Erilaisia, monipuolisia ja kohtuuhintaisia asumismuotoja, jotka soveltuvat ikäihmisten eri elämänvaiheisiin.
- Kiinnittämään huomiota palvelutaloissa asuvien pienituloisilta perittäviin palvelumaksuihin.
- Vanhusten mahdollisuuden asua omassa kodissaan pitäisi kiinnittää vielä enemmän huomiota. Kotipalvelu- ja vapaaehtoistoiminta!
- Sosiaalisia palveluasuntoja enemmän

3. Terveyskeskuksen palvelut ja puuttuva kapasiteetti

3.1 Kotipalvelut/kotihoito

- Toimintakyvyn ylläpitäminen ja vahvistaminen, sekä kotona asumisen tukeminen
- Kotihoitoon riittävästi ja osaavaa henkilökuntaa
- Kotona asumisen tukeminen hyväksi todettujen palvelumuotojen avulla (terveydenhoitajien lääkitys, valvonta ym., ruokapalvelu)
- Kotisairaanhoidon ja terveystalot
- Siivous- ja asiointipalvelut
- Vanhusten siivouspalvelu
- Ikääntyneiden kotipalvelujen määrään ja laatuun
- Sairaalasta/hoitolaitoksesta kotiutettavien asianmukaiseen hoitoon ja seurantaan (lääkitys, ruokatalous, siisteys)
- Vanhusten kotihuollon parantaminen ja omaishoitajien jaksamisen turvaaminen.
- Kotipalvelujen palauttaminen
- Yksin asuvien ruokapalvelu
- Ateriapalvelut (toimivat)
- Ateriapalvelut
- Kotihoitoyksikön toimintaa kehitetään vastaamaan kotipalveluiden ja kotihoidon lisääntyvää kysyntää vastaaviksi. Samalla tulee asumisen muotoja kehittää monipuolisesti vanhusten toiveita kuunnellen.
- Kotihoito vanhuksille maksaa liikaa eikä vastaa odotuksia. Kodinhoitajilla ei ole aikaa!
- Kotipalvelut: Ruokakassipalvelut eivät toimi asiallisesti. Tilattuja ruokia ei aina tule, vaan jotain muuta mitä ei ole tilattu. Lähetys on sisältänyt esimerkiksi olutta ja tupakkaa, joita ei ole tilattu. Tilauksissa on kotiavustaja? ollut mukana, joten

Postiosoite	Sihteeri	Puhelin	Faksi
Helsingin vanhusneuvosto	Hanna-Leena Nuutinen	09 310 42 662	09 310 42504
S-info	Helsingin terveyskeskus	050 360 95 87	
PL 7121	PL 6000		
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	00099 HELSINGIN KAUPUNKI		
vanhusneuvosto@hel.fi	hanna-leena.nuutinen@hel.fi		
www.hel.fi/vanhusneuvosto			

ne pitäisi olla oikein. Onko listat vai lähetykset sekaantuneet keskenään? Tilauslistassa on kuulemma 36 kohtaa ja sen täyttäminen iäkkäältä ei suju ilman avustajaa. Kysyttiin miten kuljetusten, tilausten ja asiakkaiden seuranta on järjestetty?

- Kotipalvelu (ostosten tekoon apua)
- Palkattava kaupassakävijöitä vanhuksille, jotka eivät enää itse selviä kauppaan. Henkilö ja auto on ketterä apu – sillä pitää monta vanhusta itsenäisenä kotona. Käyttäkää hyväkuntoisia eläkeläisiä.
- Vanhuksille, jotka asuvat yksin kotona ja ovat täysin riippuvaisia kunnallisesta kodinhoidosta, pitäisi saada kirjalliset tiedot mitä kodinhoitajalle kuuluu tehdä. Tiedot ovat tällä hetkellä melko sekavat esim. ei kuulu roskapussien viemistä, suihkussa 1 x viikko jne.
- Kotipalvelu toimivaksi: esimerkiksi ruokajakelussa on kuulemma ongelmia
- Kotipalvelu, hoito ja siivous
- Huolehtiminen yksinäisistä, yksiasuvista, vaikeasti liikkuvista ja näkövammaisista kanssaihmisistämme kunnioittaen kuitenkin jokaisen itsenäisyyttä ja itsemääräämisoikeutta, silloin kun siihen on vielä kykyä. Itsenäisenä toimimista pitää tukea eikä liian aikaisin pidä ottaa sitä taitoa pois ja ruveta avustamaan kaikilla mahdollisilla tavoilla ja määräälemään. Tähän liittyy tärkeänä osana kotisairaanhoidotyön kehittäminen ja palvelutalojen lisääminen ja monipuolistaminen.
- Keskittyä vanhusten palveluihin kotioloissa ja inhimillistää niitä.

3.2 Avosairaanhoito

- Suomessa on maailman paras terveydenhuolto, mutta siinä on yksi vika – sinne ei pääse. Terveydenhuollon jonot on lyhennettävä
- Vanhuksilla voi olla useita sairauksia. Terveyskeskuksessa saa kuitenkin esittää vain yhden vaivan kerrallaan. Kokonaistilanne voi jäädä selvittämättä.
- Lääkäriin pääsy usein vaikeaa, ei ole aikoja jäljellä
- Pääsy terv. lääkärille usein hankalaa. Puhelin on varattu ja neuvonnan henkilö karsii potilaita, kun vanha ei osaa niin selvittää lääketieteellisesti vaivojaan.
- Jalkahoito huonosti järjestetty, koska ei otettu sijaista sairauslomalla olleelle jalkahoitajalle. Jalkahoidon väli oli 8 kk Maunulassa (diabetes-potilas)
- Terveyskeskus: Pitkäaikaishoidon paikkoja ei saa supistaa, hammashoitoon lisää voimavaroja, terveyskeskuslääkäreitä lisää (10 lääkärin lisäys on riittämätön), terveydenhoitoon lisää varoja.
- Laboratorio-ajanvaraus käyttöön. Jonotus on rankkaa syömättä, juomatta n. 10.30 asti.
- Vanhusväestön jalkahoito: Varsinkin diabetes-potilaat useammin tarkastukseen. N. 4 kk väli ei ole riittävä.
- On huono juttu, kun terveystalot keskittyvät vain lääkinnälliseen. Kotihoito annettu yksityisille. Pienituloisille mahdollisuus palveluasuntoihin. Rahalla saa ja hevosella pääsee, jos tulot ovat riittävän suuret.
- Laboratoriojonot usein pitkiä n. 1 ½ t. jonottaa tutkimukseen. Numerolaput laboratorion ovella, johon nuoret nopeajalkaiset juoksevat hakemaan ensin ovien avauduttua. Luvattoman pitkä odotus. Tilausaika oli parempi!

Postiosoite
Helsingin vanhusneuvosto
S-info
PL 7121
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
vanhusneuvosto@hel.fi
www.hel.fi/vanhusneuvosto

Sihteeri
Hanna-Leena Nuutinen
Helsingin terveyskeskus
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hanna-leena.nuutinen@hel.fi

Puhelin
09 310 42 662
050 360 95 87

Faksi
09 310 42504

- Terveyskeskusten palvelut

3.3 Hammashuolto

- Vanhusväen hammashuolto: Hampaiden kunto vaikuttaa moneen asiaan.
- Hammashoito: Hoitoon pääsyn jono on liian pitkä. Hoitoa voi joutua odottamaan jopa puoli vuotta, jos hammaslääkärinä ei löydy. Tilaisuudessa tuli esille luku 12.000 jonottajaa? Kysyttiin onko lääkäreitä liian vähän kunnallisessa hammashoidossa. Proteesien hoito puuttuu ohjelmasta!
- Nopeampi pääsy terveyskeskukseen
- Käyn yksityisellä hammaslääkärillä 2 x vuodessa. Jos tulee kalliimpi ja vaativaa hoidon tarvetta, voiko siirtyä kunnalliseen?
- Hammashoidon jonot saatava purettua ja kohtuulliseksi ja sama koskee muitakin terveyspalveluja
- Vanhusten hammashuolto ajan tasalle ja ilmaiseksi

4. Yleiset näkökohdat

4.1 Laatu, kilpailutus

- Palveluitten ja työsuoritusten tekijöitten kilpailuttaminen, laadultaan parhaimman valitseminen, kaupungin omiin palveluhintoihin vertaaminen. Vastuussa on valinnan tekevä kaupungin virkamies.
- Henkilöstön pätevyyden, riittävyden ja pysyvyyden varmistaminen vastaamaan vanhusuollon tarvetta.
- Palvelujen kilpailuttamisien – kilpailuttamisen aiheuttamat seuraukset tukittava ennakkoon
- Kilpailuttamisen järkipäistäminen – Suomi noudattaa tarpeettoman tiukkoja EU:n kilpailuttamissääntöjä. Ei ole pakko hoitaa asiaa niin, että aina on valittava halvin vaihtoehto
- Taksien palveluun tulisi yrittää vaikuttaa. Taksit eivät useinkaan auta vanhuksia.
- Ikärasismiin voisi vanhusneuvosto puuttua asenteiden muutoksella.
- Hoito- ja tukipalvelut tulisi toteuttaa riittävän laadukkaina. Samalla tulisi luoda järjestelmä, jolla palvelutason toteutumista käytännössä valvotaan Helsingissä.

4.2 Tiedotus, neuvonta

- Sosiaali- ja terveysalan palveluiden joustava saatavuus turvattava avoimella ja läpinäkyvällä yhteistyöllä asiakkaiden, omaisten/läheisten, luottamushenkilöiden ja virkamiesten kesken sekä tiedottamisen välityksellä. Esimerkkejä: lakisääteisten palveluiden saatavuudesta tehtävä arviointi 80 vuotta täyttäneille, hoitotakuusta annetun lain toteutuminen.
- Vanhusneuvoloiden perustaminen
- Vanhusneuvola-toiminnan aikaansaaminen Helsinkiin.

Postiosoite

Helsingin vanhusneuvosto
S-info
PL 7121
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
vanhusneuvosto@hel.fi
www.hel.fi/vanhusneuvosto

Sihteeri

Hanna-Leena Nuutinen
Helsingin terveyskeskus
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hanna-leena.nuutinen@hel.fi

Puhelin

09 310 42 662
050 360 95 87

Faksi

09 310 42504

- Vanhusneuvola olisi hyvä ratkaisu. Siellä voitaisiin kartoittaa vanhusten toimintakykyvavuudet, harkita auttamismahdollisuudet ja helpottaa yksinäisyyden tunnetta. Ainakin kokeilu pitäisi aloittaa.
- Helsinkiin järjestettävä vanhusneuvolat terveyskeskusten yhteyteen, jonne vanhus voi tulla kysymään kaikista asioista ja saada ohjausta sekä neuvontaa. Terveyskeskus on vanhukselle tuttu paikka ja neuvola sana on tuttu.
- Esitämme, että kaupungin julkaisemaan INFO-lehteen tulee eläkeläisille oma sivu, jossa on ajankohtaista koottua tietoa heidän mahdollisuuksistaan saada alennukset tai ilmaisupalvelut esim. kulttuuri- ja liikuntatilaisuuksiin.
- Koillis-Helsingin Seniorien kuukausikokoukseen voisi joku vanhusneuvostosta tulla puhumaan. Tai vielä parempi: Malmi-talolle voisi järjestää info- ja keskustelutilaisuuden.

4.3 Henkilökunta

- Sosiaali- ja terveyssektorin hoitohenkilöstön saatavuus on varmistettava. Ns. Helsinki-lisän maksaminen on turvattava hoitohenkilöstölle, koska matalan palkkatason takia eläminen, asuminen ja työssäkäynti Helsingissä on hoitoalan työntekijöille erittäin vaikeaa ja kun naapurikunnissa sitä jo maksetaan.
- Sosiaalialan työntekijöiden arvostusta nostettava
- Ikäihmisille, vanhuksille tarkoitettujen laitospalveluiden työntekijöiden lukumäärää on lisättävä.

4.4 Taloudellinen asema

- Ottamaan huomioon, että korotukset, jotka heille on tullut, harkitsemaan ettei korotukset tyhjennä heidän rahapussiaan. Asiasta kannanotto eteenpäin.
- Eläkeläisten sairausvakuutusmaksun poistoa ehdotetaan ja toivotaan, että raitiovaunulippualennus, joka heiltä poistettiin 90-luvulla, palautettaisiin pikaisesti
- Eläketulot verottomiksi, jos eläke on yhteensä vain 1.000 euroa/kk.
- Eläke ei riitä, jos lääkekulut nousevat. Samoin ruoka-, vuokra- sekä matkakulut ym. Eläkeläisen asumistuki ei vastaa vuokrankorotusta per vuosi, joka on n. 12 euroa. Kela tarkistaa tuet pyynnöstä, mutta harvoin korottaa tukea joka vuosi (Helsingin kaupungin vuora-asunto)
- Eläkeläisten "palkka"-pidätykset samannarvoisiksi aktiiviväen kanssa – Nyt ne pyrkivät olemaan "yliveloitettuja"!
- Palvelusetelitoiminta
- Vuokra-asuntojen vuokria ei saa korottaa tai korotus on kompensoitava asumistukea korottaen
- Tärkeätä olisi, että vanhuksset saisivat kustannustasoltaan ja palveluiltaan juuri itselleen sopivan vanhuudenkodin.

Postiosoite

Helsingin vanhusneuvosto
S-info
PL 7121
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
vanhusneuvosto@hel.fi
www.hel.fi/vanhusneuvosto

Sihteeri

Hanna-Leena Nuutinen
Helsingin terveyskeskus
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hanna-leena.nuutinen@hel.fi

Puhelin

09 310 42 662
050 360 95 87

Faksi

09 310 42504

19.12.2006

5. Yhteistyö

- Yhteistyö pääkaupunkiseudulla olevien kaupunkien kanssa, yhteistyö eläkeläisjärjestöjen ja kaupungin hallintokuntien, virkamiesten kanssa. Aloitteentekijänä vanhusneuvosto. Seuranta määräajoin menettelystä.
- Vanhusneuvoston työskentelystä ja lausunnoista ja niistä saaduista tuloksista ei ole saatu tietoa. Ei ole kysely edustajiemme välityksellä ainakaan ko. yhdistykseltä mielipiteitä ja kannanottoja. Kiitos tämänkertaisesta mahdollisuudesta! Järjestöille voisi lähettää vanhuspalveluohjelman.
- Vanhuspalveluiden takaamiseksi tulisi säätää erillinen laki, joka varmistaisi aidon hoidon ja hoivatakuun. Laissa tulisi säätää kriteerit, joiden perusteella vanhus on oikeutettu kotisairaanhoidon ja kotipalveluihin.
- Palvelutyö ja lähimmäisapu kunniaan! Ikäihmisen turvallisuuden tunnetta pitäisi voida lisätä niin ulkona kuin sisällä ilkityön tekijöitä ja myös petollisia auttajia vastaan. Alkoholin lisääntynyt oma käyttö ja huumeiden käyttäjät kiusaavat jatkossa enenevässä määrin ikäihmisiä. Tarvittaisiin siis yleinen kampanja sivistyneemmän alkoholin käytön puolesta ja väkivaltafilmien poistamiseksi kaikkialta! Kansainvälisen rikollisuuden poistamiseksi pitäisi lisätä katupoliisien määrää! Se ei merkitse eräiden parhaamaa poliisivaltiota vaan tavallisen ihmisen turvallisuutta.
- Omaishoitajien jaksamiseksi heidän työtään pitäisi helpottaa.

Postiosoite

Helsingin vanhusneuvosto
S-info
PL 7121
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
vanhusneuvosto@hel.fi
www.hel.fi/vanhusneuvosto

Sihteeri

Hanna-Leena Nuutinen
Helsingin terveyskeskus
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hanna-leena.nuutinen@hel.fi

Puhelin

09 310 42 662
050 360 95 87

Faksi

09 310 42504